

RÖVIDÍTÉSEK

BME = Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem; BTK TTI = Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet; ELTE BTK = Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar; FTI = Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete; KE RRMK = Kaposvári Egyetem Rippl-Rónai Művészeti Kar; KKI = Külügyi és Külgazdasági Intézet; MNL = Magyar Nemzeti Levéltár; MNL BaML = Magyar Nemzeti Levéltár Baranya Megyei Levéltára; MNL BAZML = Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára; MNL KEML = Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Megyei Levéltára; MNL OL = Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára; MNL PML = Magyar Nemzeti Levéltár Pest Megyei Levéltára; MNL SML = Magyar Nemzeti Levéltár Somogy Megyei Levéltára; MNL ZML = Magyar Nemzeti Levéltár Zala Megyei Levéltára; MTA = Magyar Tudományos Akadémia; NEB = Nemzeti Emlékezet Bizottsága; NKE KEK = Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közép-Európa Kutatóintézet; PPKE BTK = Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar; SZTE = Szegedi Tudományegyetem; SZTE ÁOK = Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar; SZTE BTK = Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar; SZTE BTK ÚNKP = Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Új Nemzeti Kiválósági Program

LEVÉLTÁRI KÖZLEMÉNYEK

Kiadványinformációk

Kiadványtulajdonos: A Magyar Országos Levéltár (1923–1946, 1968–2011, 2012–Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára), közben a Levéltárak Országos Központja (1954–1967)

Első évfolyam: 1923

Megjelenés: Évi négy füzet két kötetben (1923, 1929–1933), egy kötetben (1924–1928, 1934–1935), évi egy kötet (1936–1939, 1946, 1954–1961, 1983, 1987, 1990–2003, 2008–2010, 2012–), összevont évfolyamok (1940/1941, 1942/1945, 1973/1974, 1977/1978, 1980/1981); évi két szám (1962–1972, 1975–1976, 1979, 1982, 1984–1986, 1988–1989, 2004–2007, 2011)

A megjelenés szünetelt 1947–1953 között.

Kiadó: 1954–1995 között az Akadémiai Kiadó, korábban és utóbb a Magyar Országos Levéltár, 2012-től a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára

Előfizetés, korábbi számok: Előfizetés és a korábbi számok megvásárlásával kapcsolatban érdeklődjön az lk@mol.gov.hu vagy az l.balogh.beni@ml.gov.hu e-mail címen

Az 1923–2016 közötti évfolyamok, valamint az 1923–2004 közötti Mutatók digitalizált változatai a világhálón is elérhetőek:

https://library.hungaricana.hu/hu/collection/mltk_leveltari_kozlemenyek/

A magyar történelemben a nyolcas számjeggyel végződő évek érdekes módon igencsak gazdagok sorsfordító eseményekben, gondoljunk csak néhány példára, így 938-ra (a kalandozások során elszenvedett vereség), 1038 (Szent István halála), 1568 (tordai országgyűlés, drinápolyi béke), 1688 (Nándorfehérvár bevétele), 1848, 1868 (horvát–magyar kiegyezés), 1908 (a Nyugat indulása) és a Nyolcak festőművész-csoportosulása is megemlíthető, még ha ez utóbbi nem is évszámot jelent. Ez lehet az egyik értelme a nyolcasok számbavételének: mi a fontos a 21. század második évtizedének végén 1918, 1938, 1948, 1968 eseményeiből?

Pók Attila

Magyarországon 1918. november közepén még csak a forradalmi szocialisták anarchista értelmiségének szűk csoportjai voltak fogékonyak a világforradalmi illúzióra, de hamarosan a szociáldemokrata vezetés sorait is kezdte megbontani a marxista eszkatológia azonnali megvalósítását ígérő bolsevik politika. Ez a fejlemény aztán a következő hónapokban végzetesen kisíklatta a magyar köztársaság vereségben fogant baloldali pillanatát. „Holt-tenger” lett, ahogy Illyés Gyula máig aktuálisan megírta a Kora tavasz kezdő oldalain.

Hatos Pál

Az 1968-ra és a „nagy generáció” történeteire épülő, már az 1980-as évektől használt forradalmi elbeszélésmódnak fontos szerepe volt a generációs identitás megteremtésében. A szocialista propaganda számára ráadásul fontos volt, hogy magát jobbnak ábrázolja, mint a kapitalizmust, ahol „bezzeg a fiatalok” rendre összetűznek a rendőrséggel. [...] A nyolcvanas években 1956-ról tabu volt beszélni, az 1960-as évek ifjúsági lázadásáról nem, mivel azzal a hatvanas évekbeli desztalinizációt lehetett megjeleníteni. Így már az 1980-as években megkezdődött a „nagy generációról” szóló elbeszélés megteremtése, ami egyúttal alkalmas volt arra, hogy a Kádár-korszak kezdete ne csupán az „elnyomás” és a „közömbösség”, hanem a társadalom tagjainak önálló cselekményei vagy a szolidaritás történeteiként is elmesélhetővé válják.

Horváth Sándor